

Czwartek, 7 kwietnia 2011 r.

Sytuacja w Syrii, Bahrajnie i Jemenie

P7_TA(2011)0148

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 kwietnia 2011 r. w sprawie sytuacji w Syrii, Bahrajnie i Jemenie

(2012/C 296 E/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Syrii i Jemenu,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 marca 2011 r. ⁽¹⁾ w sprawie stosunków UE z Radą Współpracy Państw Zatoki Perskiej (GCC),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 października 2006 r. ⁽²⁾ zawierającą zalecenia Parlamentu Europejskiego dla Rady w sprawie zawarcia układu eurośroziemnomorskiego ustanawiającego stowarzyszenie pomiędzy Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi a Syryjską Republiką Arabską,
- uwzględniając oświadczenie przewodniczącego Parlamentu Europejskiego Jerzego Buzka na temat śmiertelnego ataku na demonstrantów, który miał miejsce w Syrii w dniu 23 marca 2011 r.,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r., którego stronami są Bahrajn, Jemen i Syria,
- uwzględniając konwencję ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania z 1975 r., której stronami są Bahrajn, Jemen i Syria,
- uwzględniając konkluzje ze szczytu Rady Europejskiej w dniach 24–25 marca 2011 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Bahrajnu i Jemenu z dnia 21 marca 2011 r.,
- uwzględniając oświadczenia wysokiej przedstawiciel UE/ wiceprzewodniczącej Komisji z dnia 10, 15 i 17 marca 2011 r. w sprawie Bahrajnu, z dnia 18, 22, 24 i 26 marca 2011 r. w sprawie Syrii oraz z dnia 10, 12 i 18 marca 2011 r., a także z 5 kwietnia 2011 r. w sprawie Jemenu,
- uwzględniając wspólny komunikat wysokiej przedstawiciel i Komisji z dnia 8 marca 2011 r. w sprawie partnerstwa na rzecz demokracji i dzielenia się dobrobytem z krajami południowej części regionu Morza Śródziemnego,
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie obrońców praw człowieka z 2004 r. ze zmianami z 2008 r.,
- uwzględniając art. 110 ust. 4 Regulaminu,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0109.

⁽²⁾ Dz.U. C 313 E z 20.12.2006, s. 436.

Czwartek, 7 kwietnia 2011 r.

- A. mając na uwadze, że podobnie do sytuacji w innych krajach arabskich demonstranci w Bahrajnie, Jemenie i Syrii wyrazili uzasadnione aspiracje demokratyczne i zdecydowane powszechne żądanie reform politycznych, gospodarczych i społecznych mających na celu osiągnięcie prawdziwej demokracji, walkę z korupcją i nepotyzmem, zagwarantowanie rządów prawa i poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, zmniejszenie nierówności społecznych i stworzenie lepszych warunków gospodarczych i socjalnych,
- B. mając na uwadze, że w odpowiedzi rządy poszczególnych krajów nasiliły brutalne represje, wprowadzając stan wyjątkowy i stosując ustawy o zwalczaniu terroryzmu, aby uzasadnić poważne przestępstwa, w tym egzekucje pozasądowe, uprowadzenia, zaginięcia, samowolne aresztowania, tortury i niesprawiedliwe procesy sądowe,
- C. mając na uwadze, że w wyniku nadużycia siły przez służby bezpieczeństwa wobec demonstrantów w Bahrajnie, Jemenie i Syrii wiele osób poniosło śmierć, doznało obrażeń lub zostało uwięzionych, co oznacza pogwałcenie Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, którego te kraje są stronami,
- D. mając na uwadze, że demonstracje rozpoczęły się w mieście Dara na południu Syrii, po czym objęły swoim zasięgiem cały kraj; mając na uwadze, że władze Syrii uciekły się do represji wobec demonstrantów, używając ostrej amunicji w celu rozpędzenia pokojowych zgromadzeń i aresztowały setki cywilów, a w Damaszku i innych miastach zmobilizowały demonstrantów popierających reżim; mając na uwadze, że w dniu 29 marca 2011 r. rząd Syrii ustąpił, a Adelowi Safarowi powierzono zadanie utworzenia nowego rządu; mając na uwadze, że swoim przemówieniem wygłoszonym w parlamencie Syrii w dniu 30 marca 2011 r. prezydent Baszar Al-Assad nie zdołał spełnić oczekiwań i nadziei na poważne reformy,
- E. mając na uwadze, że w Syrii od 1963 r. obowiązuje stan wyjątkowy; mając na uwadze, że ustawa o stanie wyjątkowym skutecznie ogranicza korzystanie przez obywateli z ich praw obywatelskich i politycznych, umożliwiając jednocześnie władzom Syrii stałą kontrolę nad sądownictwem,
- F. mając na uwadze, że rząd Syrii wystosował szereg publicznych oświadczeń, zobowiązując się do przestrzegania wolności słowa i prawa do uczestnictwa w życiu politycznym (zniesienie stanu wyjątkowego i artykułu 8 syryjskiej konstytucji, który stanowi, że partia BAAS przewodzi państwu i społeczeństwu, rozwiązanie problemów spowodowanych spisem ludności w 1962 r. w prowincji Al-Hasaka, w wyniku którego setki tysięcy Kurdów pozbawiono paszportów i zarejestrowano jako obcokrajowców), ale nie udało mu się osiągnąć w tym względzie rzeczywistych postępów; mając na uwadze, że w marcu 2011 r. zwolniono z więzienia znanego syryjskiego obrońcę praw człowieka i krytyka rządu Haithama Al-Maleha, który wezwał wspólnotę międzynarodową do wywarcia presji na reżim syryjski, aby przestrzegał swoich zobowiązań międzynarodowych w zakresie praw człowieka,
- G. mając na uwadze, że umowa stowarzyszeniowa między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi a Syryjską Republiką Arabską wciąż nie została podpisana; mając na uwadze, że podpisanie tej umowy jest odwlekane na wniosek Syrii od października 2009 r.; mając na uwadze, że przestrzeganie praw człowieka i podstawowych wolności jest głównym przedmiotem tej umowy,
- H. mając na uwadze, że demonstracje w Bahrajnie rozpoczęły się 14 lutego 2011 r., a demonstranci domagali się reform politycznych, takich jak wprowadzenie monarchii konstytucyjnej i wybieranego rządu, jak również położenia kresu korupcji oraz marginalizacji szyitów, którzy stanowią ponad 60 % ludności; mając na uwadze, że sytuacja w Bahrajnie jest nadal napięta, a według doniesień w zeszłym tygodniu zginęło tam od 50 do 100 osób; mając na uwadze, że według doniesień w Bahrajnie dokonano aresztowań personelu medycznego, obrońców praw człowieka i działaczy politycznych, a szpitale zostały przejęte przez siły bezpieczeństwa,
- I. mając na uwadze, że na wniosek rządu Bahrajnu do tego kraju zostały skierowane służby bezpieczeństwa z krajów należących do Rady Współpracy Państw Zatoki Perskiej, czyli Arabii Saudyjskiej, Zjednoczonych Emiratów Arabskich i Kuwejtu,

Czwartek, 7 kwietnia 2011 r.

- J. mając na uwadze, że od stycznia 2011 r. miliony obywateli protestują w Jemenie, w przeważającej części pokojowo, oraz że od tego czasu zginęło prawdopodobnie blisko sto osób, głównie z rąk sił bezpieczeństwa, które przy pomocy ostrej amunicji ostrzeliwały tłum, a setki osób odniosło rany; mając na uwadze, że ambulanse wożące rannych demonstrantów antyrządowych do szpitali były zatrzymywane przez służby bezpieczeństwa,
- K. mając na uwadze, że rządzący od 32 lat Jemenem prezydent Ali Abdullah Salah obiecał ustąpić; mając jednak na uwadze, że prezydent nie podjął dotychczas żadnych poważnych kroków, by wypełnić swoje obietnice dotyczące pokojowych przemian demokratycznych,
- L. mając na uwadze, że Rada Współpracy Państw Zatoki Perskiej postanowiła zaprosić przedstawicieli rządu Jemenu i opozycji na rozmowy w Rijadzie w celu wyjścia z impasu w odniesieniu do kilku konkretnych kwestii,
- M. mając na uwadze, że Jemen jest najbiedniejszym krajem Bliskiego Wschodu, w którym powszechne jest zjawisko niedożywienia, kurczą się rezerwy ropy naftowej, rośnie liczba ludności, rząd centralny jest słaby, coraz bardziej odczuwalny jest brak wody, a w gospodarkę kraju inwestuje się niewiele; mając na uwadze, że istnieją poważne obawy dotyczące rozpadu państwa jemeńskiego, od lutego obowiązuje kruchy rozejm z szyickimi rebeliantami z północy, na południu istnieje ruch secesjonistyczny, a według doniesień wielu bojowników Al-Kaidy wykorzystuje Jemen jako swoją bazę,
- N. mając na uwadze, że w Bahrajnie i Jemenie również ogłoszono niedawno stan wyjątkowy; mając na uwadze, że ogłoszenie stanu wyjątkowego w jakimkolwiek kraju nie zwalnia rządu tego kraju z podstawowego obowiązku utrzymania rządów prawa i wypełnienia międzynarodowych zobowiązań w zakresie praw człowieka,
1. zdecydowanie potępia brutalne tłumienie przez służby bezpieczeństwa pokojowych demonstracji w Bahrajnie, Jemenie i Syrii oraz przekazuje rodzinom ofiar wyrazy współczucia; solidaryzuje się z ludnością tych krajów, docenia jej odwagę i determinację oraz zdecydowanie popiera jej uzasadnione aspiracje demokratyczne;
 2. wzywa władze Bahrajnu, Jemenu i Syrii do zaniechania stosowania przemocy wobec demonstrantów oraz do poszanowania ich prawa do wolności zgromadzeń i wolności słowa; potępia ingerencję władz Bahrajnu i Jemenu w udzielanie pomocy medycznej oraz odmowę przyjmowania do placówek medycznych i ograniczanie do nich dostępu; podkreśla, że osoby odpowiedzialne za spowodowanie utraty życia i obrażeń powinny zostać pociągnięte do odpowiedzialności i stanąć przed sądem; wzywa władze, by natychmiast uwolniły wszystkich więźniów politycznych, obrońców praw człowieka, dziennikarzy i wszystkie osoby aresztowane w związku z pokojowymi działaniami w ramach demonstracji;
 3. stwierdza, że stosowanie przemocy przez państwo wobec jego ludności musi mieć bezpośrednie skutki dla stosunków dwustronnych tego państwa z Unią Europejską; przypomina wysokiej przedstawiciel UE/ wiceprzewodniczącej Komisji, że UE może zastosować liczne narzędzia, aby nie dopuścić do takich działań, np. zamrożenie aktywów, zakaz podróży itp.; przypomina jednak, że taki przegląd stosunków dwustronnych nigdy nie powinien dotyczyć ogółu ludności;
 4. wzywa Unię Europejską i jej państwa członkowskie, aby w pełni uwzględniły niedawne i bieżące wydarzenia oraz dalszy rozwój sytuacji w Bahrajnie, Jemenie i Syrii w swoich relacjach z tymi krajami, w tym zawieszenie dalszych negocjacji w sprawie niepodpisanego jeszcze układu o stowarzyszeniu między UE a Syrią; jest zdania, że zawarcie takiego układu powinno być uzależnione od tego, czy władze syryjskie będą rzeczywiście w stanie przeprowadzić oczekiwane reformy demokratyczne;

Czwartek, 7 kwietnia 2011 r.

5. wzywa Unię Europejską i jej państwa członkowskie do poparcia apeli o niezależne dochodzenia w związku z atakami na demonstrantów w tych krajach, zwłaszcza niezależne dochodzenie, które miałyby zostać przeprowadzone przez ONZ lub Międzynarodowy Trybunał Karny w związku z atakiem na demonstrantów w dniu 18 marca 2011 r. w Sanie w Jemenie, w wyniku którego zginęły 54 osoby, a ponad 300 zostało rannych; wzywa UE do natychmiastowego przejęcia inicjatywy w kwestii zwołania nadzwyczajnego posiedzenia Rady Praw Człowieka, aby zająć się przypadkami stosowania przemocy, których dopuszczono się w Bahrajnie, Jemenie i Syrii podczas tłumienia demonstracji i represji wobec przeciwników;

6. apeluje do rządów Bahrajnu, Jemenu i Syrii o niezwłoczne i bezwarunkowe zaangażowanie się w otwarty i merytoryczny proces i dialog polityczny obejmujący wszystkie demokratyczne siły polityczne i społeczeństwo obywatelskie celem utworzenia drogi do prawdziwej demokracji, zniesienia stanu wyjątkowego, przeprowadzenia rzeczywistych, ambitnych i ważnych reform politycznych, gospodarczych i społecznych, które mają zasadnicze znaczenie dla trwałej stabilności i trwałego rozwoju;

7. apeluje do władz Bahrajnu, Jemenu i Syrii o przestrzeganie zobowiązań międzynarodowych w dziedzinie praw człowieka i podstawowych wolności; wzywa władze tych krajów do natychmiastowego zniesienia stanu wyjątkowego, natychmiastowego uwolnienia wszystkich więźniów politycznych, obrońców praw człowieka, dziennikarzy i pokojowych demonstrantów, uregulowania na mocy przepisów prawa kwestii wolności słowa i stowarzyszania się oraz do stosowania tych przepisów w praktyce, podjęcia bardziej zdecydowanych działań w walce z korupcją, zagwarantowania równych praw mniejszościom, zapewnienia dostępu do środków komunikacji takich jak Internet i telefonia komórkowa oraz do zapewnienia dostępu do niezależnych mediów;

8. odnotowuje ustąpienie rządu Syrii w dniu 29 marca 2011 r., uważa jednak, że takie działanie nie wystarczy, by uspokoić rosnące niezadowolenie syryjskiego społeczeństwa; apeluje do prezydenta Baszara Al-Assada o zaprzestanie prowadzenia polityki represji wobec opozycji politycznej i obrońców praw człowieka, faktyczne zniesienie obowiązującego od 1963 r. stanu wyjątkowego, wsparcie procesu przemian demokratycznych w Syrii oraz opracowanie konkretnego programu reform politycznych, gospodarczych i społecznych;

9. wzywa rząd Bahrajnu i inne strony do niezwłocznego i bezwarunkowego zaangażowania się w merytoryczny i konstruktywny dialog, aby doprowadzić do reform; z zadowoleniem przyjmuje komunikat sekretarza generalnego ONZ, w którym stwierdza on, że ONZ jest gotowa do wsparcia wysiłków prowadzonych przez poszczególne kraje, jeżeli wystąpią one z takim wnioskiem;

10. wyraża zaniepokojenie obecnością w Bahrajnie obcych wojsk pod szyldem Rady Współpracy Państw Zatoki Perskiej; wzywa Radę Współpracy Państw Zatoki Perskiej, aby jako wspólnota regionalna wykorzystowała swoje możliwości w celu podjęcia konstruktywnych działań i mediacji w interesie pokojowych reform w Bahrajnie;

11. wzywa prezydenta Jemenu Salaha do podjęcia konkretnych działań w celu wypełnienia zobowiązania, które dotyczy „pokojowego przekazania władzy za pośrednictwem instytucji konstytucyjnych”; wzywa wszystkie strony, w tym opozycję, do odpowiedzialnego działania, do niezwłocznego zaangażowania się w otwarty i konstruktywny dialog, aby doprowadzić do spokojnych przemian politycznych, a także wzywa do włączenia do tego dialogu wszystkich stron i ruchów reprezentujących ludność Jemenu;

12. wyraża głębokie zaniepokojenie stopniem ubóstwa i skalą bezrobocia w Jemenie, jak również coraz mniejszą stabilnością polityczną i gospodarczą tego kraju; nalega, aby przyspieszono realizację obietnic z konferencji darczyńców z 2006 r.; ponadto wzywa UE i Radę Współpracy Państw Zatoki Perskiej do podjęcia szczególnych wysiłków w zakresie pomocy finansowej i wsparcia technicznego, jak tylko prezydent Salah będzie gotowy ustąpić na rzecz demokratycznie utworzonego rządu;

Czwartek, 7 kwietnia 2011 r.

13. wzywa Unię Europejską i jej państwa członkowskie do poparcia pokojowych demokratycznych aspiracji obywateli Bahrajnu, Jemenu i Syrii, do dokonania przeglądu polityki wobec tych krajów, do przestrzegania Kodeksu postępowania Unii Europejskiej w sprawie wywozu uzbrojenia oraz do tego, aby w przypadku poważnych deklaracji ze strony władz krajowych służyły pomocą przy realizacji konkretnych programów reform politycznych, gospodarczych i społecznych w tych krajach;

14. wzywa Komisję do pełnego i skutecznego wykorzystywania wsparcia udzielanego obecnie za pomocą europejskiego instrumentu sąsiedztwa i partnerstwa, europejskiego instrumentu na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie i instrumentu na rzecz stabilności oraz do niezwłocznego opracowania konkretnych propozycji dotyczących tego, jak dzięki pomocy finansowej UE będzie można w przyszłości lepiej wspierać kraje i społeczeństwo obywatelskie na Bliskim Wschodzie i w Zatoce Perskiej na drodze przemian prowadzących do demokracji i poszanowania praw człowieka;

15. podkreśla zobowiązania wysokiej przedstawiciel Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz Komisji zawarte we wspólnym komunikacie w sprawie partnerstwa na rzecz demokracji i dzielenia się dobrobytem z krajami południowej części regionu Morza Śródziemnego w celu dalszego wspierania przemian demokratycznych i społeczeństwa obywatelskiego w odpowiedzi na historyczne wydarzenia mające obecnie miejsce w tym regionie; apeluje, aby UE wsparła procesy demokratyczne w regionie Morza Śródziemnego i w Zatoce Perskiej celem zapewnienia pełnego udziału wszystkich obywateli – w szczególności kobiet, które odegrały kluczową rolę w zrywaniu na rzecz przemian demokratycznych – w życiu politycznym;

16. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wysokiej przedstawiciel Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa/ wiceprzewodniczącej Komisji, rządowi i parlamentowi państw członkowskich, rządowi i parlamentowi Królestwa Bahrajnu, rządowi i parlamentowi Syryjskiej Republiki Arabskiej oraz rządowi i parlamentowi Republiki Jemeńskiej.

Czwarta konferencja Organizacji Narodów Zjednoczonych na temat krajów najsłabiej rozwiniętych

P7_TA(2011)0149

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 kwietnia 2011 r. w sprawie IV Konferencji Narodów Zjednoczonych na temat krajów najsłabiej rozwiniętych

(2012/C 296 E/12)

Parlament Europejski,

- mając na uwadze, że w 1971 r. ONZ uznała kraje najsłabiej rozwinięte (LDC) za najbiedniejszą i najsłabszą część społeczności międzynarodowej,
- uwzględniając kryteria przyjęte przez komisję ONZ ds. polityki rozwoju (CDP) w celu określenia, które kraje należą do grupy LDC,
- uwzględniając Deklarację paryską w sprawie krajów najsłabiej rozwiniętych, przyjętą we wrześniu 1990 r.,
- uwzględniając sprawozdanie sekretarza generalnego ONZ na temat wdrożenia programu działań na rzecz krajów najsłabiej rozwiniętych w latach 2001-2010 (A/65/80),
- uwzględniając wyniki posiedzenia ONZ na wysokim szczeblu w sprawie milenijnych celów rozwoju (MCR), które odbyło się we wrześniu 2010 r.,
- uwzględniając brukselski program działania na rzecz krajów najsłabiej rozwiniętych przyjęty podczas III konferencji ONZ na temat krajów najsłabiej rozwiniętych (LDC-III), która odbyła się w Brukseli w maju 2001 r.,
- uwzględniając decyzję podjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 2008 r. w sprawie zwołania IV konferencji ONZ na temat krajów najsłabiej rozwiniętych (LDC-IV),